

Technologiczne wsparcie dla klas mieszanych językowo

Opracowała: Aleksandra Marchwian, metodyk National Geographic Learning Polska, autorka bloga i podcastu Metodyka Języka. Prowadzi szkolenia i webinary oraz wspiera właścicieli małych szkół językowych w prowadzeniu biznesu. Fanka uczenia w ruchu i recyklingu materiałów edukacyjnych. Prywatnie mama niesfornego bobasa i właścicielka jeszcze bardziej niesfornego kota

Za sprawą wojny toczącej się u naszych wschodnich sąsiadów i milionów uchodźców, którzy znaleźli schronienie w Polsce, skład polskich klas uległ zasadniczej zmianie. W wielu z nich pojawili się uczniowie z Ukrainy, którzy z językiem polskim mieli dotąd umiarkowaną, a często niewielką styczność. W jaki sposób prowadzić zajęcia w grupie, w której równolegle funkcjonują dwa różne języki? Z pomocą przyjdzie technologia!

Praca z klasą mieszaną językowo z pewnością nie należy do najłatwiejszych i stanowi dla nauczyciela spore wyzwanie. Trudności mogą pojawić się w kilku kluczowych momentach i dotyczą one przede wszystkim następujących obszarów:

- W jaki sposób przetłumaczyć sprawdziany, karty pracy czy inne dokumenty, tak aby uczeń mógł otrzymać materiał, który jest dla niego zrozumiały?
- Jak prezentować uczniom nowy materiał w dwóch językach równocześnie?
- W jaki sposób pomóc uczniom z innych krajów korzystać z polskojęzycznych materiałów, takich jak podręczniki?
- Jak wesprzeć pracę w grupach, jeśli podczas lekcji chcemy pomieszać uczniów polsko- i obcojęzycznych?
- Jak korzystać z internetu i źródeł multimedialnych, tak aby wszyscy uczniowie mogli zrozumieć zawarte w nich treści?

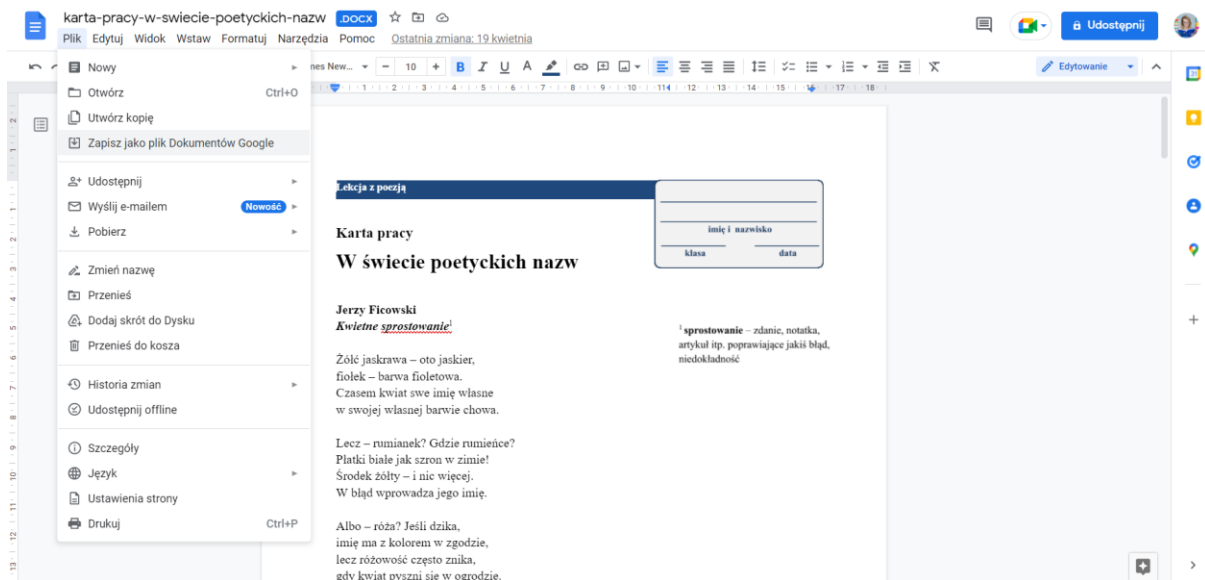
Na szczęście istnieją proste sposoby i bezpłatne aplikacje, które pomogą w rozwiązaniu wszystkich powyższych problemów. Narzędzia, które mają wspierać nauczyciela i jego przygotowanie albo prowadzenie zajęć, będą zwykle obsługiwane za pośrednictwem komputera, natomiast aplikacje ułatwiające pracę uczniom będą dostępne w wersji na telefony lub tablety.

Tłumaczymy dokumenty jednym kliknięciem

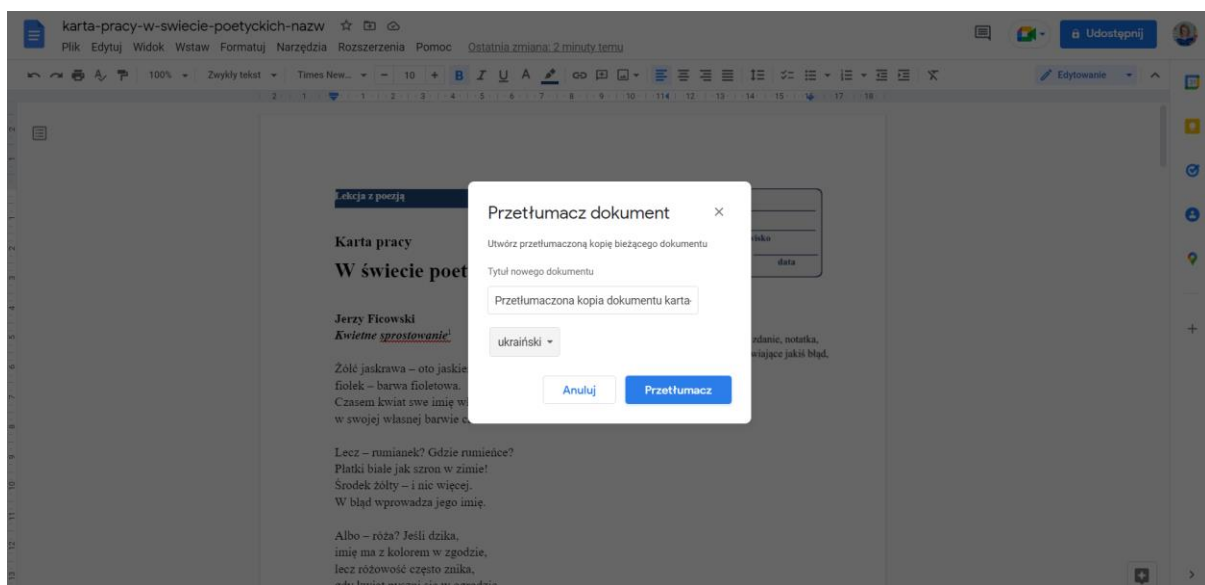
Wielokrotnie na łamach TIK-owego kącika w „Sygnale” omawialiśmy możliwości, jakie dają narzędzia Google. Także w przypadku pracy w klasach mieszanych językowych mogą one okazać się niebagatelnym wsparciem. Do przetłumaczenia podstawowych dokumentów wykorzystamy Dokumenty Google, czyli edytor tekstowy przypominający (przynajmniej na pierwszy rzut oka) popularny program Microsoft Word. Warto zaznaczyć, że za pomocą

narzędzi Google możemy też edytować formaty stworzone za pomocą rozmaitych programów Microsoftu i innych.

Jak to zrobić? Przede wszystkim należy załadować plik na swój Dysk Google i otworzyć dokument. Na górze pliku pojawi się skrót DOCX oznaczający, że jest to plik w formacie Word, który jest możliwy do edycji jedynie w ograniczonym zakresie. Aby to zmienić, wystarczy wybrać „Plik”, a następnie opcję „Zapisz jako plik Dokumentów Google”.

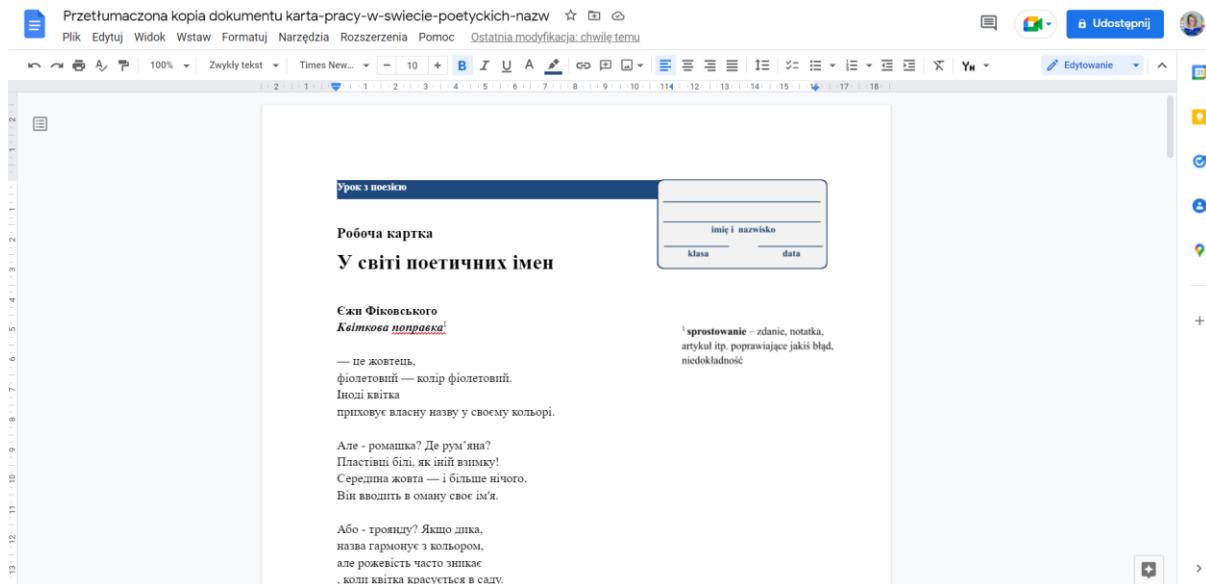

Plik otworzy nam się wówczas w nowej karcie, w pełni edytowalny, zupełnie jakby od początku powstał w narzędziach Google. Pozostaje więc przejść do tłumaczenia! Wybieramy „Narzędzia”, a następnie „Przetłumacz dokument”. W nowo otwartym oknie możemy teraz wybrać język tłumaczenia oraz zmienić nazwę pliku (Google wykona kopię, która stanie się tłumaczeniem, a oryginalny plik pozostanie nietknięty).

Teraz wystarczy już tylko kliknąć „Przetłumacz” i cieszyć się przetłumaczonym na wybrany język dokumentem!

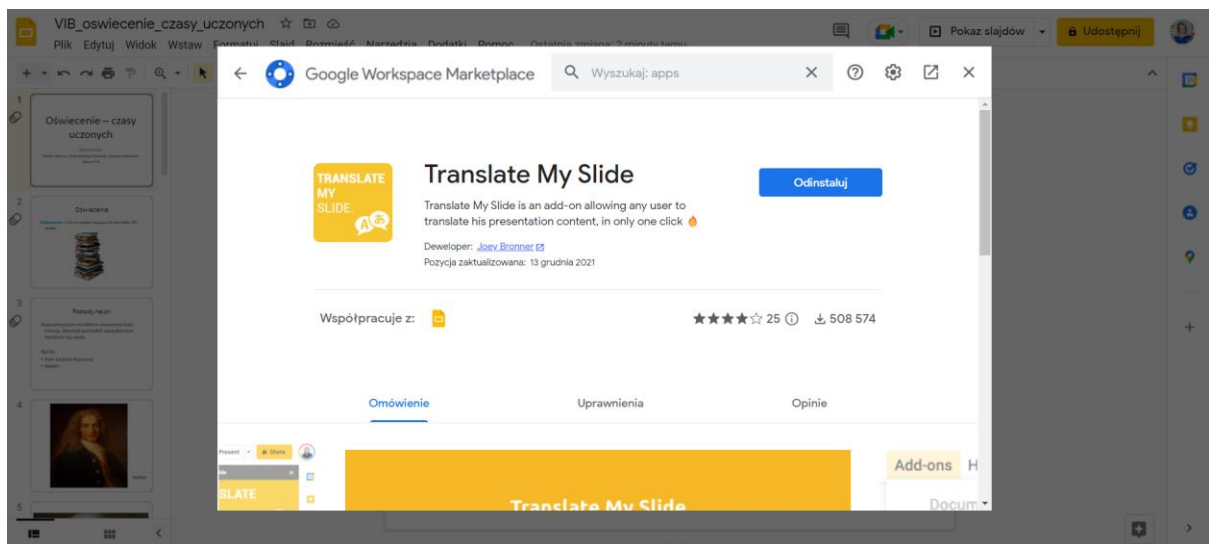
Czy są jakieś haczyki w tym niezwykle prostym rozwiązaniu? Owszem. Niestety Google nie przetłumaczy tekstu, który jest nagłówkiem lub stopką albo znajduje się na grafice (która jest z góry niemożliwa do edycji). Poza tymi drobnymi minusami otrzymujemy całkiem solidne tłumaczenie karty pracy, sprawdzianu czy informacji dla ucznia. Sam plik można oczywiście zapisać w dowolnym formacie, wybierając „Plik”, a następnie „Pobierz”.

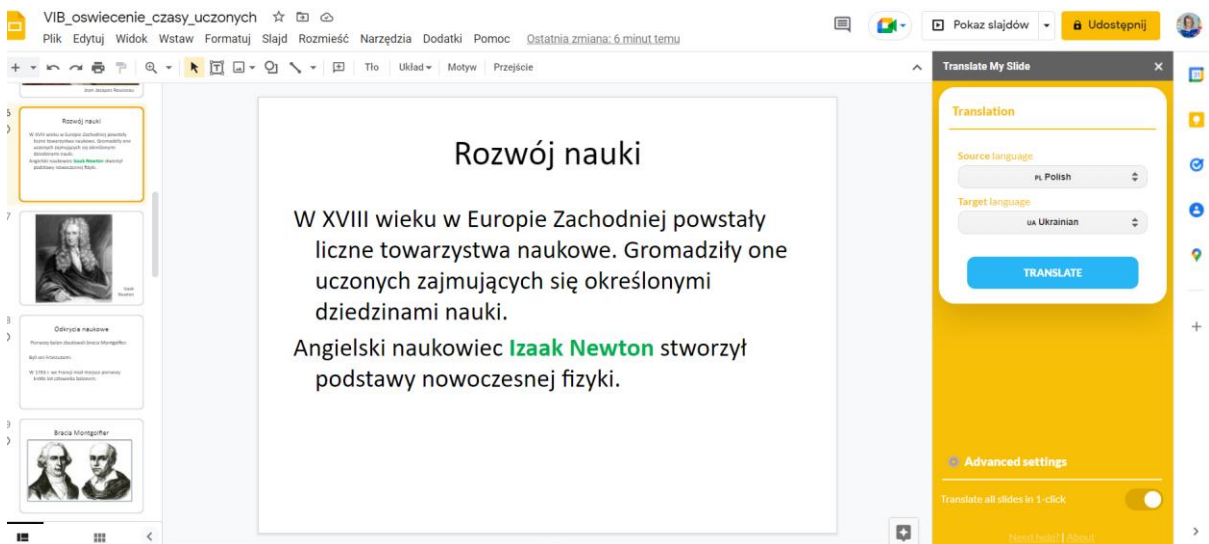
Prezentacje PowerPoint wyświetlane w dwóch językach

Podczas zajęć nauczyciele często posiłkują się prezentacjami, szczególnie po tym, jak w okresie nauczania hybrydowego powstało ich całkiem sporo na potrzeby zdalnych lekcji. Prezentacje można teraz sprawnie przetłumaczyć i wyświetlać uczniom na tablicy w dwóch wersjach – jednej po polsku, a drugiej w języku ukraińskim (czy innym). Wystarczy odpowiednio ułożyć obok siebie ekrany.

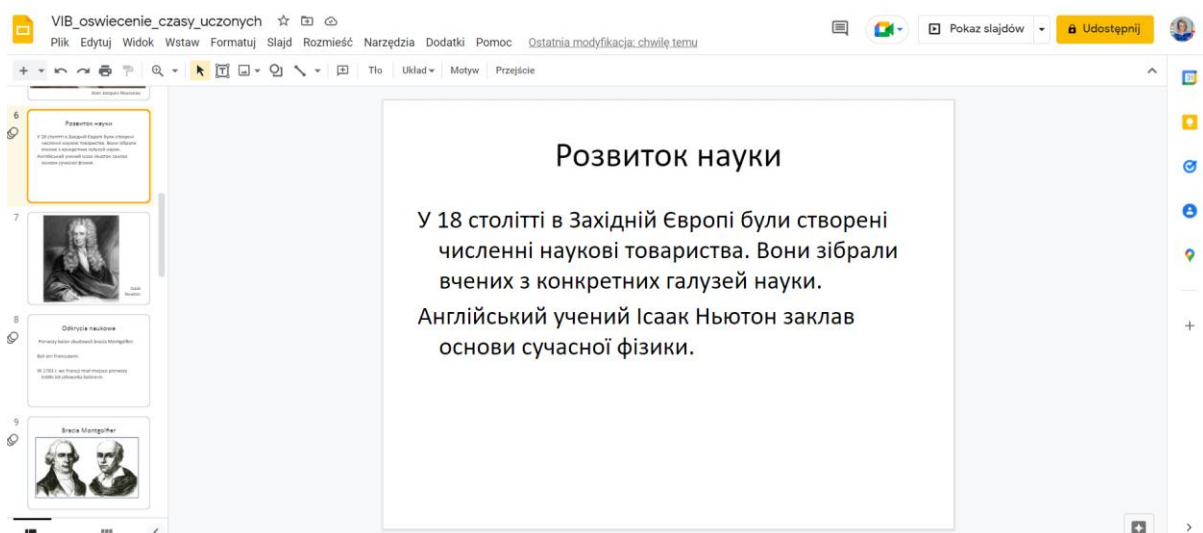
Tłumaczenie samej prezentacji nie powinno nastręczać zbyt wielu trudności. Oczywiście można w tym celu wykorzystać poznane wyżej możliwości Dokumentów Google, jednak znacznie prościej będzie przetłumaczyć wszystkie slajdy jednym kliknięciem. Ponownie musimy załadować plik z prezentacją na Dysk Google oraz zamienić go na plik edytowalny (dokładnie tak jak w przypadku pliku tekstowego). Przyda się również rozszerzenie do narzędzia Google Slides, czyli dodatkowa aplikacja, którą możemy zainstalować wewnątrz edytora. Aby to zrobić, należy wybrać „Dodatki” i „Pobierz dodatki”. Nas interesować będzie aplikacja Translate My Slide, którą powinniśmy zainstalować.

Rozszerzenie to pozwoli jednym kliknięciem przetłumaczyć jeden slajd lub nawet całość prezentacji. Wystarczy kliknąć „Dodatki”, „Translate my slide” i wreszcie „Start a new translation”. Z prawej strony otworzy się dodatkowa ramka, w której będziemy mogli wybrać języki – oryginalny i docelowy. Zanim z rozpędu klikniemy jednak „Translate”, dobrze zwrócić uwagę na przełącznik w dolnej części ramki – umożliwi on przetłumaczenie wszystkich slajdów naraz. Warto go wybrać, jeśli zależy nam na szybkim tłumaczeniu.

Po przetłumaczeniu dostajemy od Google gotową prezentację w wybranym przez nas języku. Uwaga! Tym razem Google nie wykona automatycznie kopii, tylko aplikacja przetłumaczy i nadpisze używany przez nas plik. Nie zapomnijmy zatem wykonać kopii przed dokonaniem tłumaczenia, w przeciwnym wypadku zostaniemy tylko z wersją w języku docelowym.

Тлумачення сторін в підручнику в часі речивим

Удаło się pomóc nauczycielom w przygotowaniu dwujęzycznych zajęć, teraz pora na uczniów. Podczas lekcji często muszą oni korzystać z polskojęzycznych materiałów edukacyjnych – podręczników, plakatów czy nawet notatek kolegów. Prosta aplikacja na telefon pozwoli na przetłumaczenie tych tekstów w czasie rzeczywistym, tak aby żaden uczeń nie został w tyle. Obiektów Google – lub w angielskiej wersji Google Lens – to darmowa aplikacja do pobrania na telefon lub tablet. Opiera się ona na wizualnym odczytaniu danych, które następnie aplikacja porównuje z zasobami internetu. W ten sposób możemy np. przeczesać sklepy internetowe w poszukiwaniu butów, którym zrobiliśmy zdjęcie u innej osoby na ulicy.

To zmyślne narzędzie nam przyda się do tłumaczenia, gdyż oferuje ono również taką funkcję. Jak z niej skorzystać?

Trzy proste kroki zaprowadzą nas do celu:

1. Uruchom aplikację i zrób zdjęcie tekstu, który chcesz przetłumaczyć (np. ze strony w podręczniku).
2. Wybierz zakładkę „Tłumacz” i ustaw interesujący cię język.
3. Ciesz się przetłumaczonym tekstem.

15. Siła grawitacji jako siła dośrodkowa

Cele lekcji

- Dowiedz się, jaką funkcję pełni siła grawitacji w ruchu ciał niebieskich i dlaczego Księżyc nie spada na Ziemię.
- Zrozumiesz, dlaczego Ziemia krąży wokół Słońca, a nie odwrotnie.

Jaka siła pełni funkcję siły dośrodkowej

Słońce Ziemia krąży wokół Słońca, musi na nią działać jakaś siła dośrodkowa. W przeciwnym razie Ziemia poruszałaby się po prostej. O tym jednak nikt by się nie uczył, bo z dala od Słońca uczniwość, naszy Ode i autorzy podręczników uczyko by zamarli. Zatem jaka siła zaprzęma ruch obrotowy Ziemi wokół Słońca?

Funkcją siły dośrodkowej w ruchu ciał niebieskich pełni siła grawitacji.

To właśnie siła grawitacji jest przyczyną krępowinowego ruchu nie tylko Ziemi, lecz także innych planet wokół Słońca. Sprawia również, że wokół planet Układu Słonecznego krążą ich naturalne satelity, np. Księżyc wokół Ziemi, Fobos i Deimos wokół Marsa i ponad 60 księżyców wokół Jowisza.

Siła grawitacji sprawia, że księżycy krążą wokół planet, a planety – wokół Słońca.

Jak zilustrować właściwości siły grawitacji

W szkolnej pracowni trudno badać oddziaływania grawitacyjne ciał niebieskich, dlatego by zilustrować właściwości siły grawitacji, podajemy jej pewną analogię. Połóżmy nasz piłeczkę przywiązanej do sznurka, która krąży w płaszczyźnie poziomej, rys. A na następnym stronie z ruchem Księżycy wokół Ziemi (rys. B).

Zrób zdjęcie słów do skopiowania

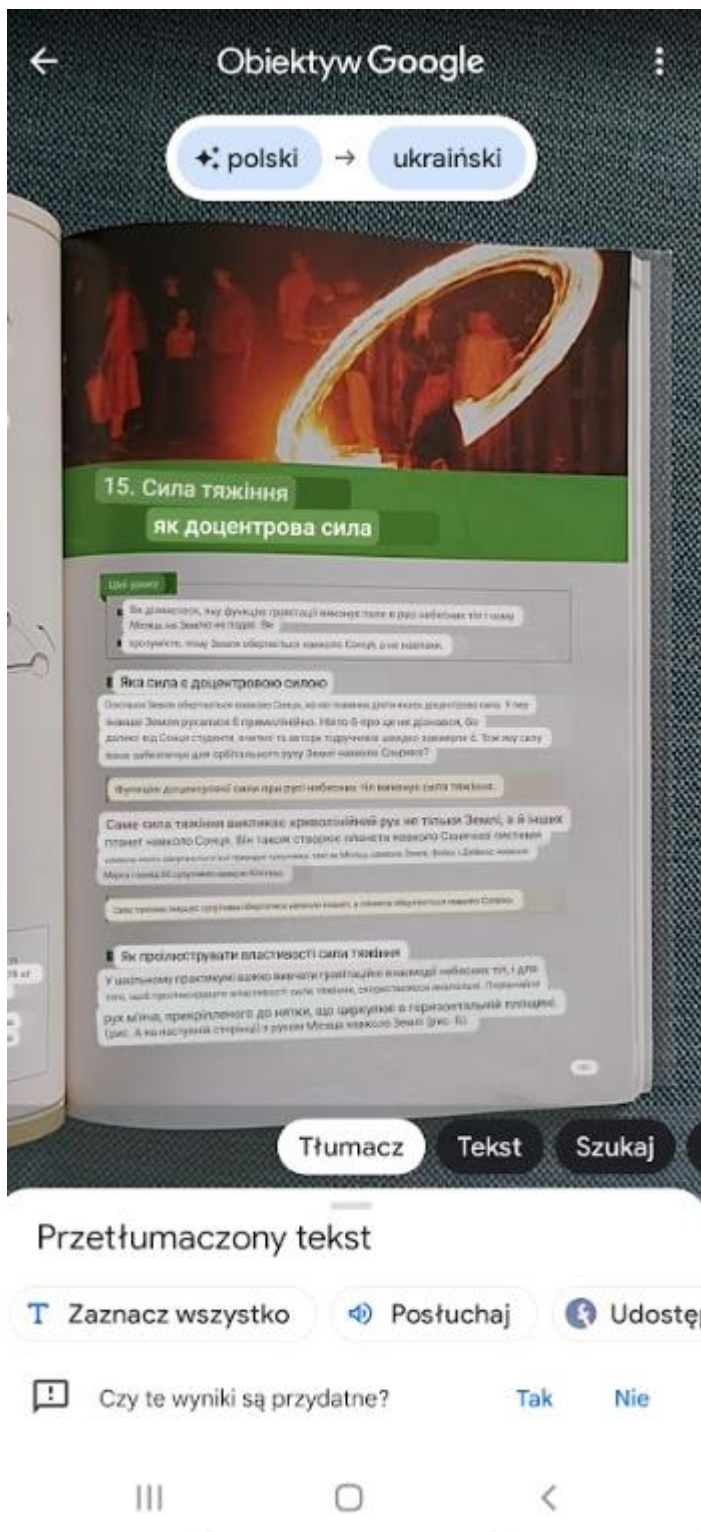
Tłumacz

Tekst

Szukaj

Praca domc

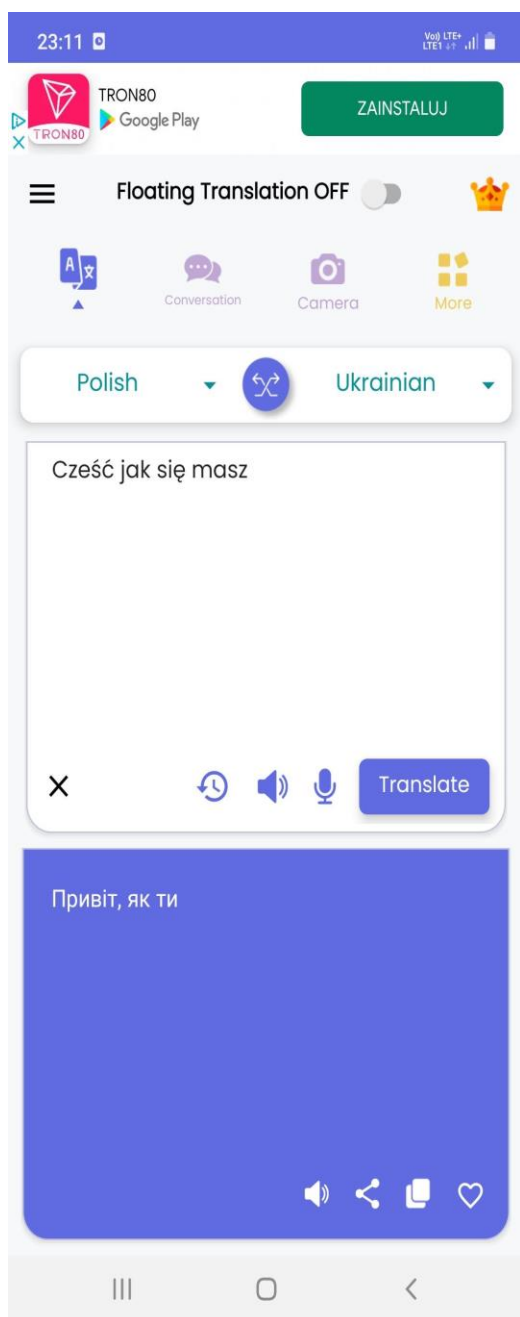

Co ciekawe, przetłumaczony tekst można odsłuchać („Posłuchaj”) lub zaznaczyć („Zaznacz wszystko”) i wkleić do edytora tekstowego. Obiektyw Google dobrze radzi sobie też z tekstem napisanym ręcznie, o ile jest on stosunkowo czytelny.

Konsekwentne tłumaczenie mniej lub bardziej oficjalnych rozmów

Skoro potrafimy już przetłumaczyć fragmenty naszych materiałów edukacyjnych, dobrze byłoby umieć porozumiewać się z zagranicznymi uczniami. I chociaż nauka nowego języka może stanowić dla wielu nauczycieli zbyt duże obciążenie, rozwiązania internetowych gigantów z pewnością pomogą w komunikacji bezpośredniej. Przede wszystkim polecam aplikację Wszystko Język Tłumacz – Live Transcribe. Pozwala ona w czasie rzeczywistym tłumaczyć wiadomość głosową, a następnie głośno odtwarzać tłumaczenie. Pełni więc funkcję tłumacza konsekwentnego, który pośredniczy w rozmowie pomiędzy dwiema osobami.

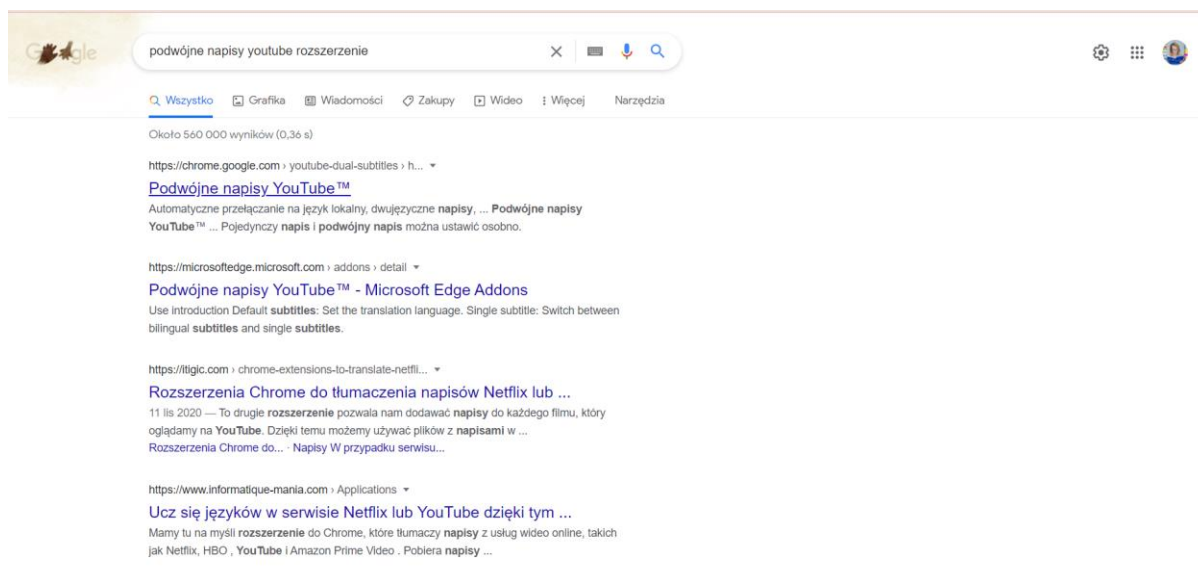

Sama obsługa aplikacji jest prosta i niezwykle intuicyjna. Wybieramy języki, a następnie klikamy ikonę mikrofonu i nagrywamy swój komunikat. W ciągu kilku sekund zostaje on przetłumaczony na wybrany przez nas język. Klikamy ikonę głośnika, by go odtworzyć. Tego typu aplikacje (można znaleźć wiele podobnych) mogą być niezwykle przydatne w codziennym funkcjonowaniu w klasie, zwłaszcza gdy uczniowie muszą współpracować przy określonych zadaniach.

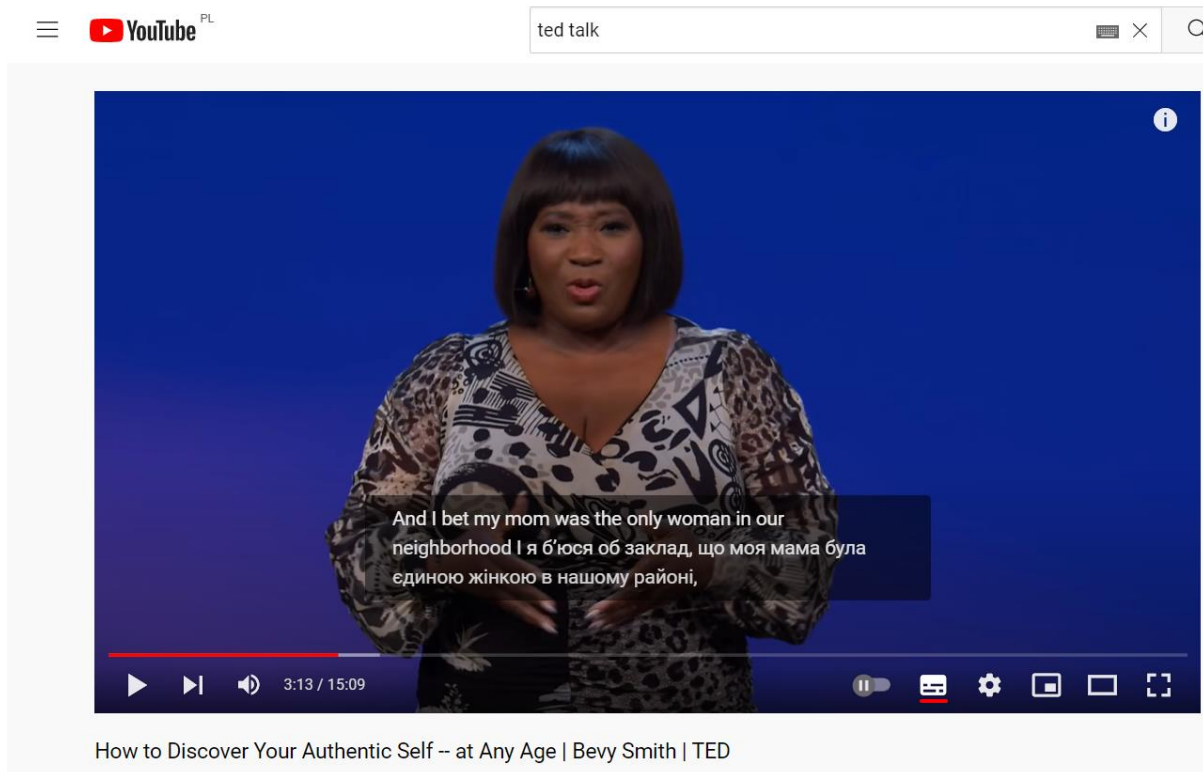
Oglądamy filmy na YouTube z podwójnymi napisami

Filmy i klipy to popularne materiały wykorzystywane w pracy przez wielu nauczycieli. Czasem zwyczajnie mogą one stanowić także pretekst do relaksu i formę oderwania się od szkolnego materiału, szczególnie w czerwcu, kiedy po wystawieniu ocen możemy już pozwolić sobie na nieco większy luz. Za pomocą prostego rozszerzenia do przeglądarki Chrome będziemy w stanie oglądać klipy z podwójnymi napisami, np. polskimi i ukraińskimi, które będą wyświetlać się równolegle.

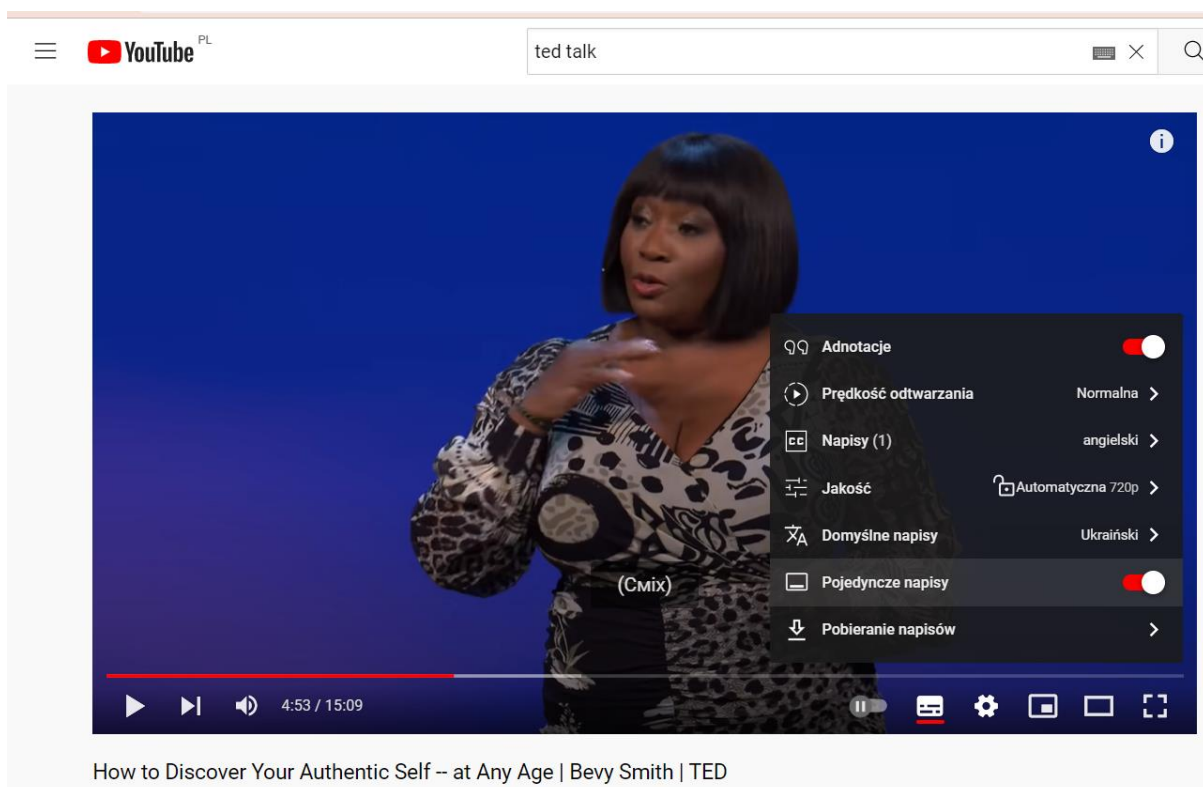
Wystarczy pobrać rozszerzenie „Podwójne napisy YouTube”. Jak to zrobić? Najprościej wpisać w wyszukiwarce podany wyżej tytuł oraz dodać dopisek „rozszerzenie”. Wybieramy pierwszy wynik – i gotowe!

Po zainstalowaniu rozszerzenia pozostaje jego konfiguracja. Podwójne napisy na YouTube znajdziemy w górnym pasku swojej przeglądarki – są ukryte pod ikoną puzzla. Wchodzimy na YouTube'a i znajdujemy interesujący nas film, a następnie konfigurujemy napisy (wybieramy te, które chcemy widzieć). Nie zapomnijmy też o włączeniu funkcji napisów w samym filmie – zrobimy to za pomocą ikon w dolnym pasku filmu. W efekcie otrzymamy podwójne napisy w wybranych językach, dzięki czemu wszyscy nasi uczniowie będą mogli korzystać z odtwarzanych na lekcji ścieżek wideo.

Wyświetlamy w klasie film po polsku i chcemy, aby wyświetlały się wyłącznie ukraińskie napisy? Wystarczy wejść w ikonę koła zębatego i zaznaczyć opcję „Pojedyncze napisy”. Upewnijmy się przy tym, że „Domyślne napisy” są ustawione na dobry język.

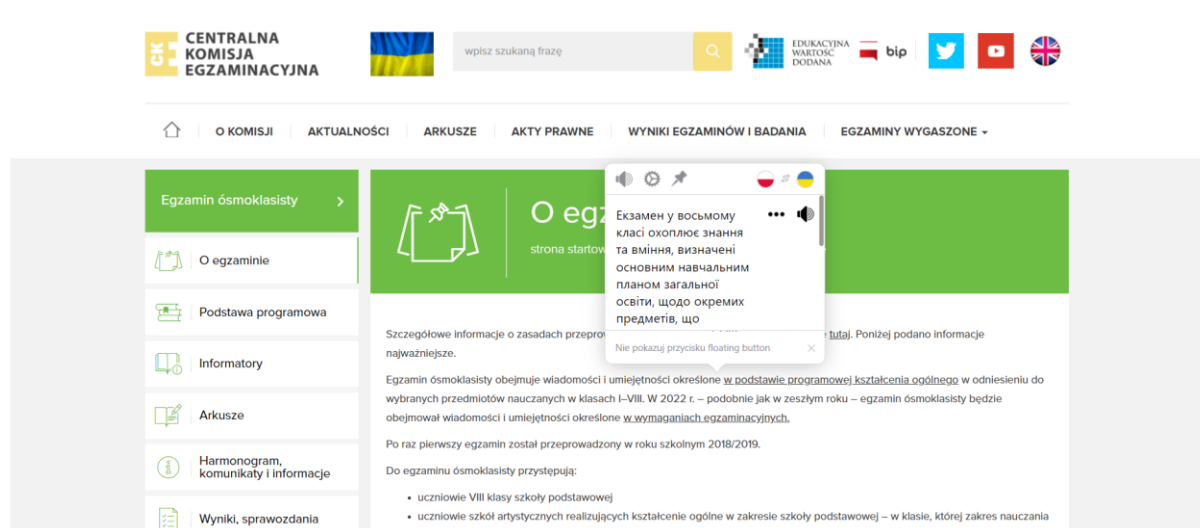

Przetłumacz całą stronę internetową

Ostatnim przydatnym narzędziem będzie kolejne rozszerzenie do przeglądarki Chrome, które tym razem pozwoli na przetłumaczenie na dowolny język słowa, całego zdania, a nawet pełnej treści strony internetowej w trakcie jej przeglądania. To jeszcze jedno rozwiązanie, które może okazać się nieocenione podczas codziennej pracy w szkole.

Rozszerzenie, którego użyjemy, nazywa się Mate Translate i bez trudu znajdziemy je w katalogu rozszerzeń do Chrome (istnieje też wiele innych, na które warto zwrócić uwagę, Mate Translate to zaledwie jedno z nich). Rozszerzenie jest darmowe, chociaż producent próbuje zachęcić do opłacenia wersji premium. Nie musimy się tym przejmować – po prostu w końcowej fazie instalacji klikamy „Start using Mate Translate”. Podobnie jak w przypadku pozostałych rozszerzeń, ikona Mate Translate będzie teraz ukrywać się za puzzlem w naszej przeglądarce i możemy użyć jej w dowolnym momencie podczas przeglądania stron w internecie. Zanim zaczniemy, musimy jednak pamiętać o ustawieniu docelowego języka. Zrobimy to, klikając ikonę rozszerzenia.

Jak korzystać z Mate Translate? Wchodzimy na dowolną stronę internetową i zaznaczamy tekst lub słowo, które chcemy przetłumaczyć. Przy zaznaczeniu automatycznie pojawi się ikona Mate Translate. Klikamy ją, a wybrany tekst pojawi się przetłumaczony w oknie powyżej zaznaczonej frazy.

Zależy nam na tym, aby przetłumaczyć całą stronę? Klikamy prawym przyciskiem myszy (gdziekolwiek na stronie) i wybieramy opcję „Open full page translation”, którą znajdziemy przy ikonie Mate Translate. W wyskakującym okienku upewniamy się, że język, jaki wybraliśmy, się zgadza, i klikamy „Translate”. To wszystko!

Іспит восьмикласника >

- Про іспит
- Основний навчальний план
- Комунікаторів
- Аркушів
- Розклад, оголошення та інформація
- Результати, звіти

Про іспит

головна сторінка > восьмикласник іспит > про іспит

Детальна інформація про правила проведення іспиту восьмикласника доступна [тут](#). Нижче наводиться найважливіша інформація.

Іспит восьмикласника охоплює знання та навички, зазначені в [основній навчальній програмі загальної освіти](#) щодо обраних предметів, що викладаються в класах I до VIII. У 2022 році – як і в попередньому році – іспит восьмикласника охопить знання та навички, зазначені в [екзаменаційних вимогах](#).

Вперше іспит був проведений в 2018/2019 навчальному році.

Іспит восьмикласника складають:

- учні восьмого класу початкової школи
- учні художніх шкіл, що забезпечують загальну освіту в галузі початкової школи – в класі, сфера викладання якого

Stronę możemy przetłumaczyć z powrotem, klikając przycisk „Switch back to Polski”.

Podsumowanie

W dzisiejszych czasach technologia zapewnia nam nie tylko nieograniczony dostęp do informacji, lecz także – dzięki sztucznej inteligencji – niesamowite możliwości tłumaczenia różnorodnego materiału: pisanego, mówionego, w formie wideo... Pozostaje tylko korzystać z jej dobrodziejstw i cieszyć się z możliwości komunikacji z uczniami, dla których język polski nie jest jeszcze wystarczająco bliski.